

Řízení 5 největších dopravních podniků v zemi je v režii politických stran, odbornost a výsledky stojí na druhé koleji.

Tisková zpráva Oživení, o. s., 28. ledna 2015

To je hlavní poznatek [analýzy 5 největších dopravních podniků v ČR](#) – Prahy, Brna, Ostravy, Plzně a Liberce s Jabloncem. Podniky vykazují řadu systémových nedostatků ve svém řízení a kontrole. Zejména se jedná o silný politický vliv na obsazování orgánů společností, minimální strategické řízení a kontrolu výkonnosti. Tyto společnosti přitom dosahují celkového ročního obrátu 24 miliard korun.¹ Oživení nabízí pro města [manuál](#), jak lépe své společnosti kontrolovat.

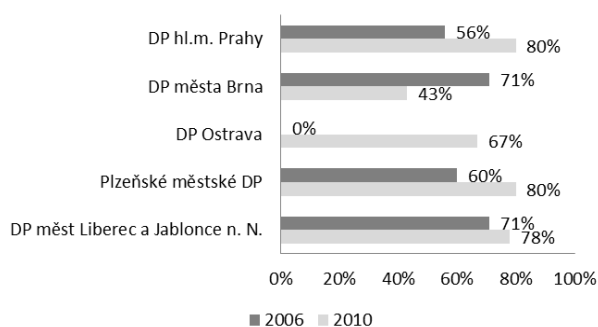
Na rozdíl od státěm vlastněných společností je městským společností věnováno mnohem méně pozornosti, přestože mají značný ekonomický význam a jejich roční obrát činí 117 miliard.

Proto se v roce 2014 Oživení více zaměřilo na prosazování větší transparentnosti a kontroly hospodaření právě městských společností a pro tyto účely zpracovalo analýzu pěti největších dopravních podniků z hlediska dobré praxe podle OECD².

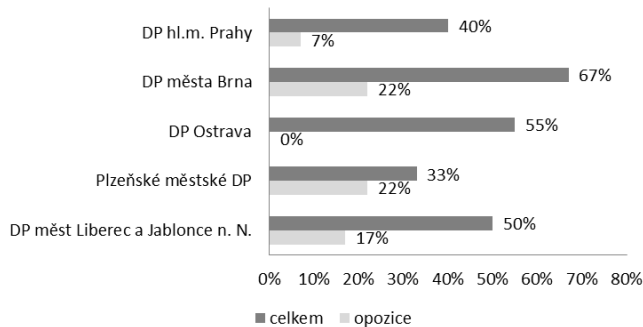
„Na příkladu dopravních podniků chceme demonstrovat hlavní nedostatky městských společností a navrhnout možná řešení, která mohou samosprávy použít hned, bez čekání na žádoucí legislativní změny,“ shrnuje ideu projektu Martin Kameník z Oživení.

V prvé řadě orgány těchto společností podléhají vysoké fluktuaci svých členů po každých komunálních volbách a většina z nich je dosazována na základě politického klíče - **průměrně 51 % straníků sedí v představenstvech, 61 % pak v dozorčích radách**. U představenstev podniků bylo po volbách v r. 2010 obměněno průměrně 70 % členů, u dozorčích rad pak 44 % členů, v případě členů dozorčích rad volených valnou hromadou však dosáhla fluktuace až 67%. Za poslední funkční období (2010 – 2014) dosahovalo průměrné zastoupení zastupitelů v dozorčích radách 49 %. Žádný z podniků přitom nemá pravidla pro obsazování svých orgánů, která by kladla důraz především na odbornost a zkušenosti jejich členů.

Obměna představenstev DP po volbách

Podíl zastupitelů v dozorčích radách DP (2010-2014)

Žádné město (vlastník) navíc neuplatňuje vůči svým podnikům komplexní vlastnickou politiku. Podniky nedisponují žádnou strategií řízení a rozvoje, což neumožňuje efektivně kontrolovat jejich výkonnost a vyvozovat manažerskou odpovědnost za řízení podniku.

Sledované dopravní podniky mají nastaveny nedostatečné nástroje kontroly. Jejich stanovy ani smlouvy o výkonu

¹ Obrát za rok 2013. Hodnoty jednotlivých dopravních podniků se velmi liší, jen DP hl. m. Prahy dosáhl obrátu 17,2 mld. Kč, což je 72 % obrátu všech sledovaných společností.

² <http://www.korupce.cz/assets/protikorupcni-strategie-vlady/na-leta-2013-2014/1a---Guide-OECD-for-state-ownership.pdf>

funkcí neobsahují žádná pravidla pro sdělování výsledků zastupitelům města, ti přitom mají vrcholnou odpovědnost za správu města a výkon vlastnických práv. Taktéž úroveň interní etické politiky je nedostatečná, pokud už etický kodex existuje, vztahuje se pouze na zaměstnance společností, nikoli na členy představenstev a dozorčích rad.

Neutěšená situace panuje taktéž v oblasti zadávání veřejných zakázek, zmiňované dopravní podniky jsou tzv. sektorovými zadavateli a podle zákona musí soutěžit zakázky na dodávky a služby až od hranice 10,5 mil. korun, u stavebních zakázek dokonce až od 131 mil. korun. Žádný z podniků přitom nedisponuje vnitřními pravidly, která by garantovala soutěž i u menších zakázek, což otevírá velký prostor pro manipulaci, korupci a klientelismus při výběru dodavatelů.

„Oživení v souvislosti s výsledky připravilo manuál, který obsahuje seznam možných doporučení pro lepší kontrolu městských společností ze strany zastupitelů i široké veřejnosti. Tento manuál chceme konzultovat s experty i zástupci měst a městských společností, aby byl co nejlépe aplikovatelný v praxi,“ uzavírá další záměry Martin Kameník.

Za Oživení, o. s.

Martin Kameník, předseda, martin.kamenik@oziveni.cz, tel.: 776 230 776